

Seznam zkratek a citační zásady

1.1. antické prameny římského práva

Bruns – C. G. Bruns (ed.), *Fontes iuris Romani antiqui*, t. I *Leges et negotia*, Tubingae 1909

Cod. – *Codex Iustinianus*

Cass. Dio – L. Cassius Dio Cocceianus, *Historia rzymska* [*Romaika pragmata*]

CIL – *Corpus Inscriptionum Latinarum*, Berlin,

Coll. – *Mosaicarum et Romanarum legum Collatio*

CTh. – *Codex Theodosianus*

Dig. – *Iustiniani Digesta*

EP. – Otto Lenel, *Das Edictum Perpetuum. Ein Versuch zu seiner Wiederherstellung*, vyd. 3, Leipzig 1927 (způsob citace: číslice znamenají čísla stránek)

FD. – *Fragmentum Dositheanum*

FIRA – *Fontes iuris romani anteiustiniani*, Riccobono, Baviera, Ferrini, Furlani, Arangio-Ruiz (edd.), t. I – *Leges*; t. II – *Auctores*, t. III – *Negotia*, Florentiae 1940–1943

Fr. de iure fisci – *Fragmentum de iure fisci*

FV. – *Fragmenta quae dicuntur Vaticana*

G. – *Gai Institutiones*

GA. – *Fragmenta Interpretationis Gai Institutionum Augustodunensia*

GE. – *Gai Institutionum Epitome*

I. – *Iustiniani Institutiones*

N. – *Novellae Constitutiones Iustiniani Augusti*

Nov. Marci. – *Novellae Marciani*, v: *Leges Novellae ad Theodosianum pertinentes*

Nov. Val. – *Novellae Valentiniani* v: *Leges Novellae ad Theodosianum pertinentes*

PS. – *Pauli sententiae receptae*

SC – *senatus consultum* (následuje vlastní název)

T. – *lex duodecim tabularum*

Theoph. – *Institutionum Graeca paraphrasis Theophilo antecessori vulgo tributa* (Ferrini)

UE. – *Ulpiani Epitome – Tituli ex corpore Ulpiani*

1.2. věda recipovaného římského práva a soukromého práva, stejně jako právní romanistika

Baldus, *Commentaria* I – Baldus de Ubaldis, *In primam Digesti veteri partem Commentaria*, Venetiis 1616

Baldus, *Commentaria* II – *In secundam Digesti veteri partem Commentaria*, Lugduni 1533

Baldus, *consilium* – Baldus de Ubaldis, *Consilia sive responsa*, Venetiis 1575 (číslováno průběžně)

Bartolus, *Commentaria* – Bartolus de Saxoferrato, *Commentaria cum additionibus Thomae Diplovatatii aliorumque excellentissimorum doctorum*, t. I-VI, Venetiis 1516–1529

Bartolus, *Consilia* – Bartolus de Saxoferrato, *Consilia*, t. I-II, Lugduni 1555

Boehmer, *Consultationes* II – Justus Henning Boehmer, *Consultationes et decisiones iuris*, vol. II. pars II, Halae Magdeburgicae 1734

Cuiacius, *Opera omnia* – Jacobus Cuiacius (Jacques Cujas), *Opera omnia*, Mutinae 1777

Dernburg, *Pandekten* – Heinrich Dernburg, *Pandekten*, t. I-III, Berlin 1884–1887

Domat, *Loix civiles* – Jean Domat, *Les loix civiles dans leur orde naturel, le droit public et legum delectus*, t. I-III, Paris 1689–1694

Donellus, *Commentarii* – Hugo Donellus, *Commentariorum iuris civilis libri viginti octo in quibus ius civile universum singulari artificio atque doctrina explicatur*, Francofurti 1626

Fulgosius, *Commentaria* – Raphael Fulgosius, *Commentaria in Secundam Digesti Veteris partem*, Brixiae 1499

gl. ad... – *Corpus Iuris Civilis cum commentaris Accursii*, Lugduni 1672

Grotius, *De iure belli* – Hugo Grotius, *De iure belli ac pacis libri tres, in quibus ius naturale et gentium item ius publici praecipua explicantur*, Paris 1625

Grotius, *Inleydinge* – Hugo Grotius, *Inleydinge tot de Hollandsche Rechts-geleerdheyt*, Amsterdam 1631

Harke, *Römisches Recht* – Jan Dirk Harke, *Römisches Recht. Von der klassischen Zeit bis zu den modernen Kodifikationen*, München 2008

Haskins, *Renaissance* – Charles H. Haskins, *The Renaissance of the Twelfth Century*, Cambridge Mass. 1927

Höpfner, *Commentar* – Ludwig Julius Friedrich Höpfner, *Theoretisch-practischer Commentar über die Heineccischen Institutionen nach deren neuesten Ausgabe*, Frankfurt am Main 1803

Jhering, *Geist* – Rudolf von Jhering, *Geist des römischen Rechts auf den verschiedenen Stufen seiner Entwicklung*, t. III, wyd. 4, Leipzig 1888

- Laband, *Stellvertretung* – Paul Laband, *Stellvertretung bei dem Abschluss von Rechtsgeschäften*, w: „Zeitschrift für Handelsrecht” 10 (1866), s. 183–241
- Lauterbach, *Collegium* – Wolfgang Adam Lauterbach, *Collegium theoretico-practicum*, Tubingae 1723
- Kelly, *Studies* – John Maurice Kelly, *Studies in the Civil Judicature of the Roman Republic*, Oxford 1976
- Kolańczyk, *Prawo rzymskie* – Kazimierz Kolańczyk, *Prawo rzymskie*, wyd. 4, Warszawa 1986
- Kuryłowicz, *Adoptio* – Marek Kuryłowicz, *Die Adoptio im klassischen römischen Recht*, Warszawa 1981
- Maine, *Ancient Law* – Henry Sumner Maine, *Ancient Law*, London 1917
- Mommsen, *Staatsrecht* – Teodor Mommsen, *Römisches Staatsrecht*, t. III.1, wyd. 3, Leipzig 1887–1888
- Monteskiusz, *De l'esprit des lois* (cytowane według wydania „O duchu praw”, Kraków 2003)
- Mugdan, *Materialien* – Benno Mugdan (red.), *Die gesammten Materialien zum Bürgerlichen Gesetzbuch für das Deutsche Reich*, t. I–III, Berlin 1899
- Orestano, *Cognitio* – Riccardo Orestano, *La 'cognitio extra ordinem': una chimera*, SDHI 46 (1980), s. 236–247
- Parisius, *Consilia* – Petrus Paulus Parisius, *Consilia*, Lugduni 1553
- Pothier, *Traité obligations* – Robert-Joseph Pothier, *Traité des obligations*, Paris–Orléans 1761–1764
- Pothier, *Traité possession* – Robert-Joseph Pothier, *Traité de la possession et de la prescription*, Orléans 1772
- Pothier, *Traité vente* – Robert-Joseph Pothier, *Traité du contract de vente*, Paris 1762
- Puchta, *Pandekten* – Georg Friedrich Puchta, *Pandekten*, wyd. 2, Leipzig 1844
- Pufendorf, *De iure naturae* – Samuel Pufendorf, *De iure naturae et gentium*, Londini Scanorum 1672
- Savigny, *Beruf* – Friedrich Carl von Savigny, *Vom Beruf unsrer Zeit zur Gesetzgebung und Rechtswissenschaft*, Heidelberg 1814
- Savigny, *Obligationenrecht* – Friedrich Carl von Savigny, *Das Obligationenrecht als Theil des heutigen römischen Rechts*, t. I–II, Berlin 1851–1853
- Savigny, *Recht* – Friedrich Carl von Savigny, *Das Recht des Besitzes*, Gießen 1803
- Savigny, *Schriften* – Friedrich Carl von Savigny, *Vermischte Schriften* t. I–V, Berlin 1850
- Savigny, *System* – Friedrich Carl von Savigny, *System des heutigen Römischen Rechts*, t. I–VIII, Berlin 1840–1849
- Scaccia, *Tractatus* – Sigismondo Scaccia, *Tractatus de commerciis et cambio*, Roma 1618

- Stryk, *Specimen* – Samuel Stryk, *Specimen usus moderni Pandectarum*, Halae Magdeburgicae 1730
- Stryk, *Usus* – Samuel Stryk, *Usus modernus Pandectarum. Continuatio I. Libri 6-12*, Halae Magdeburgicae 1704
- Thibaut, *Versuche* – Friedrich Anton Justus Thibaut, *Versuche über einzelne Theile der Theorie des Rechts*, t. II, wyd. 2, Jena 1817,
- Tiraquellus, *Opera omnia* – Andreas Tiraquellus, *Opera omnia*, t. I–VI, Francofurti 1574
- Vinnius, *Institutiones* – Arnoldus Vinnius, *In quattuor libros institutionum imperialium commentaries*, Amsterdami 1655
- Voet, *Commentarius* – Johannes Voet, *Commentarius ad Pandectas*, t. I–II, Haga Comitum 1698–1704
- Windscheid, *Lehrbuch* – Bernhard Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts*, t. I–III, wyd. 7., Frankfurt a. Main 1891
- Windscheid, *Wille* – Bernhard Windscheid, *Wille und Willenserklärung*, w: „Archiv für die civilistische Praxis” 63 (1880), s. 72–112
- Wolff, *Institutiones* – Christian Wolff, *Institutiones iuris naturae et gentium*, Venetiis 1761
- Wolff, *Jus naturae* – Christian Wolff, *Jus naturae metodo scientifica pertractatum*, t. I–VIII, Lipsiae 1740–1748
- Zasius, *Opera omnia* – Ulrich Zasius, *Opera omnia*, Lyon 1550
- Zielonacki, *Pandekty* – Józefat Zielonacki, *Pandekty czyli wykład prawa prywatnego rzymskiego o ile ono jest podstawą prawodawstw naszych*, t. I–II, Kraków 1862–1863
- Zimmermann, *Law* – Reinhard Zimmermann, *The Law of Obligations. Roman Foundations of the Civilian Tradition*, Oxford 1996

1.3. právní prameny post-římské doby

- ABGB – *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (rakouský civilní kodex z r. 1811)
- ALR – *Allgemeines Landrecht für die Preussischen Staaten* (pruské zemské právo z r. 1794)
- BGB – *Bürgerliches Gesetzbuch* (německý civilní kodex z r. 1896)
- BGH NJW – *Bundesgerichtshof. Neue Juristische Wochenschrift* (soudnictví německého Nejvyššího soudu, publikované v citovaném časopise)
- BGHZ – *Entscheidungen des Bundesgerichtshofs in Zivilsachen* (Soudnictví Nejvyššího soudu RFN v civilních věcech)
- Ca – *Decretum Gratiani* (čísla označují *causa*, *quaestio*, *canon*)

CC – *Code civil* (francouzský civilní kodex z r. z 1804)

CCB – *Code civil belge – Belgisch Burgerlijk Wetboek* (belgický civilní kodex z r. z 1804)

CCE – *Código civil español* (španělský civilní kodex z r. 1889)

CCI – *Codice civile* (italský civilní kodex z r. 1942)

DCFR – *Draft Common Frame of Reference*

DRG – *Decisiones Rotae Genuae*

ETS – Europejski Trybunał Sprawiedliwości

GKC – řecký občanský zákoník z r. 1946

KC – polský občanský zákoník z r. 1964

KK – polský trestní kodex z r. 1997

KPC – polský civilní soudní řád z r. 1964

KPK – polský trestní řád z r. 1997

KPKan – Kodex kanonického práva z r. 1983

KRO – polský rodinný kodex z r. 1964

KWH – zákon o věcných knihách a o hypotéce z roku 1982

KZ – polský kodex obligací z r. 1933

MP – Monitor Prawniczy

NNBW – *Burgerlijk Wetboek* (holandský civilní kodex z r. 1992 r.)

NOZ – nový český občanský zákoník z roku 2012

ObZ – český obchodní zákoník z roku 1991

Osnova – návrh meziválečného československého občanského zákoníku

OR – *Obligationenrecht* (švýcarský obligační kodex z r. 1911)

OSNCP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Izba Cywilna i Pracy

OSP – Soudnictví polských soudů

OSPiKA – Soudnictví polských soudů a arbitrážních komisí

OZ – občanský zákoník z roku 1964

RGZ – *Entscheidungen des Reichsgerichtes in Zivilsachen* (Soudnictví říšských soudů v civilních věcech)

X - *Decretales Gregorii IX Papae* (po „X” následuje kniha, titul a oddíl)

ZGB – *Zivilgesetzbuch* (švýcarský civilní kodex z 1907)

ZPO – *Zivilprozessordnung* (německý soudní řád z r. 1877)

ZS – „Saské zrcadlo” (*Sachsenspiegel*)

1.4. antické literární prameny

- Arist., *eth. Nic.* – Aristoteles, *Etika Nikomachova*
Cic. *ac.* – Cicero, *Lucullus sive accademicorum priorum lib. 2*
Cic. *Att.* – Cicero, *Epistulae ad Atticum*
Cic. *Balb.* – Cicero, *Pro L. Balbo oratio*
Cic. *Brut.* – Cicero, *Brutus de claris oratoribus*
Cic. *Caecin.* – Cicero, *Pro A. Caecina oratio*
Cic. *Cluent.* – Cicero, *Pro A. Cluentio Habito*
Cic. *de orat.* – Cicero, *De oratore*
Cic. *dom.* – Cicero, *De domo sua ad pontifices oratio*
Cic. *fin.* – Cicero, *De finibus bonorum et malorum*
Cic. *inv.* – Cicero, *De inventione rhetorica*
Cic. *leg.* – Cicero, *De legibus*
Cic. *Mil.* – Cicero, *Pro T. Annio Milone oratio*
Cic. *Mur.* – Cicero, *Pro L. Murena oratio*
Cic. *nat. deor.* – Cicero, *De natura deorum*
Cic. *off.* – Cicero, *De officiis*
Cic. *opt. gen.* – Cicero, *De optimo genere oratorum*
Cic. *orat.* – Cicero, *Orator*
Cic. *rep.* – Cicero, *De re publica*
Cic. *Phil.* – Cicero, *In M. Antonium orationes Philippicae*
Cic. *top.* – Cicero, *Topica*
Cic. *Tull.* – Cicero, *Pro M. Tullio*
Cic. *Verr.* – Cicero, *in Verrem actio*
CSHB – *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae*
Colum. – Columella, *De re rustica*
Dionys., *Ant. Rom.* – Dionysius Halicarnassensis, *Antiquitates Romanae*
Gell. – Aulus Gellius, *Noctes atticae*
Hor., *carm.* – Q. Horatius Flaccus, *Carmina*
Iuv. – D. Iunius Iuvenalis, *Saturae*
Liv. – T. Livius Patavinus, *Ab urbe condita*
Mart. – M. Valerius Martialis, *Epigrammata*
Mon. Ancyrr. – *Res gestae divi Augusti*
Ov., *met.* – Publius Ovidius Naso, *Metamorphoses*

Plaut., *Truc.* – Plautus T. M., *Truculentus*
 Plin., *epist.* – Plinius minor (Secundus), *Epistulae ad Traianum*
 Plin., *paneg.* – Plinius minor (Secundus), *Panegyricus*
 Quint., *inst.* – Quintilianus, *Institutio oratoria*
 Sall., *Catil.* – Sallustius, *De coniuratione Catilinae*
 Sen., *benef.* – Seneca, *De beneficiis*
 Sen., *epist.* – Seneca, *Epistulae*
 Sen., *Med.* – Seneca, *Medea*
 Suet., *Claud.* – Suetonius, *Vitae caesarum: Claudius*
 Tac., *ann.* – P. Cornelius Tacitus, *Annales*
 Tac., *dial.* – P. Cornelius Tacitus, *Dialogus de oratoribus*
 Val. Max. – Valerius Maximus, *facta et dicta memorabilia*

1.5. Bible

1.5. Písmo svaté
 Sk – Skutky apoštolů
 Gal – list svatého apoštola Pavla Galatanům
 Jdt – Kniha Judit
 1 Kor – první list svatého apoštola Pavla Korintánům
 Lk – Evangelium podle Lukáše
 1 Mak – 1. Księga Machabejska
 Mt – Evangelium podle Matouše
 Dt – 5. kniha Mojžíšova
 Řím – list svatého apoštola Pavla Římanům

1.6. ostatní zkratky

JZ – *Juristen-Zeitung*
 przed Chr. – před Kristem
 po Chr. – po Kristu
 Retfaerd – *Nordisk juridisk tidsskrift*
 RIDA – *Revue internationale des droits de l'antiquité*, 3e série
 sygn. – signatura
 TK – Trybunał Konstytucyjny (polský ústavní soud)
 ZEuP – *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht*

Výběrová bibliografie

Učebnice a vybraná všeobecná díla v českém jazyce

- Balík, S., *Rukověť k dějinám římského práva a jeho institucí*, Plzeň 2007.
- Bartošek, M., *Dějiny římského práva ve třech fázích jeho vývoje*, Praha 1995.
- Boháček, M., *Nástin přednášek o právu římském*, Praha 1946.
- Boháček, M., *Nástin přednášek o právu římském. Práva dědické*, Bratislava 1933.
- Boháček, M., *Nástin přednášek o právu římském. Práva věcná*, Bratislava 1932.
- Bonfante, P., *Instituce římského práva*, přel. J. Vážný, Brno 1932.
- Bubelová, K., *Praktikum z římského práva*, Olomouc 2010.
- Cvetler, J., *Rukověť k přednáškám o soukromém právu římském*, Praha 1946.
- Dostalík, P., *Antická státověda v díle M. T. Cicerona*, Olomouc 2009.
- Heyrovský, L., *Dějiny a systém soukromého práva římského*, Praha 1909.
- Král, J., *Státní zřízení římské*, Praha 1921.
- Skřejpek, M., *Ius et religio*, Pelhřimov 1999.
- Skřejpek, M., *Římské soukromé právo. Systém a Instituce*, Plzeň 2011.
- Sommer, O., *Učebnice soukromého práva římského*, Praha 1946.
- Urfus, V., *Recepce římského práva a římskoprávní kultura za feudalismu a v počátcích kapitalismu*, Praha 1984.
- Vančura, J., *Úvod do soukromého práva římského*, I. a II. díl, Praha 1923.
- Vážný, J., *Custodia v právu římském*, Praha 1925.
- Vážný, J., *Římské právo obligační*, Brno 1946.
- Vážný, J., *Římský proces civilní*, Praha 1935.
- Vážný, J., *Soustava římského práva. Vlastnictví a práva věcná*, Brno 1937.
- Židlická M., *Římské právo*, Brno 2002.

Učebnice a vybraná všeobecná díla v cizích jazycích

- Behrends, O., *Institut und Prinzip. Siedlungsgeschichte Grundlagen, philosophische Einflüsse und das Fortwirken der beiden republikanischen Konzeptionen in den Kaiserzeitlichen Rechtsschulen*, I a II, Gottingen 2005.
- Bellomo, M., *Europäische Rechtseinheit. Grundlagen und system des ius commune*, München 2005.
- Bretone, M., *Geschichte des römischen Rechts. Von dem Anfangen bis zum Justinian*, München 1992.
- Burge, A., *Römisches Privatrecht. Rechtsdenken und gesellschaftliche Verankerung. Eine Einführung*, Darmstadt 1999.
- Cannata, C.A., *Corso di istituzioni di diritto romano*, I, Torino 2001, II, Torino 2003.

- Fascione, L., *Storia del diritto privato romano*, Torino 2008.
- Guarino, A., *Diritto privato romano*, Napoli 2001.
- Honsell, H., *Romisches Recht*, Berlin 2006.
- Kasel, M., Knittel, R., *Romisches Privatrecht. Ein Studienbuch*, Munchen 2008.
- Koschaker, P., *Europa und das Romische Recht*, Munchen 1966.
- Kunkel, W., Schermaier M., *Romische Rechtsgeschichte*, Koln 2001.
- Liebs, D., *Romisches Recht*, Wien 2002.
- Mannino, V., *Introduzione alla storia di diritto privato romano*, Torino 2008.
- Manthe, U., *Geschichte des Romischen Rechts*, Munchen 2007.
- Marrone, M., *Instituzioni di diritto romano*, Palermo 2006.
- Mayer-Maly, Th., Noll, H., *Romisches Recht*, Wien 2002.
- Merryman, J. H., *The Civil Law Tradition. An Introduction to the Legal Systems of Western Europe and Latin America*, Stanford 1985.
- Pichonnaz, P., *Les Fondaments romains du droit privé*, Geneve – Bale 2008.
- Pugliese G., Sitizia, F., Vacca, L., *Instituzioni diritto romano. Sintesi*, Torino 1994.
- Robinson, O., Fergus, T. D., Gordon, V. M., *European Legal History*, London – Edinburgh – Dublin 2000.
- Schiller, A., *Roman Law. Mechanism of Development*, New York 1978.
- Stein, P., *Roman Law in European History*, Cambridge 1999.
- Talamanca, M., *Instituzioni diritto romano*, Milano 1990.
- Vincenti, U., *Categorie del diritto romano*, Napoli 2008.
- Watson, A., *The Making of Civil Law*, Cambridge – Mass – London 1981.
- Watson, A., *Roman Law and Comparative Law*, Athens (Gorgia) 1991.
- Wieacker, F., *Romische Rechtsgeschichte. Erster Abschnitt. Einleitung, Quellenkunde, Fruhzeit und Republik*, Munchen 1988.
- Wieacker, F., *Romische Rechtsgeschichte. Zweiter Abschnitt. Die Jurisprudenz vom Fruhen Prizipat bis zum Ausgang der Antike*, aus dem Nachlass von Franz Wieacker, hrsg. von Joseph Georg Wolf, Munchen 2006.
- Winkel, L., *Civium causa. Handboek Romenis recht*, Leuven 2008.
- Zimmermann, R., *The Law of Obligations. Roman Foundations of the Civilian Tradition*, Oxford 1996.
- Zimmermann, R., *Roman Law, Contemporary Law, European Law. The Civilian Tradition Today*, Oxford 2001.
- Zweigert, K., Kotz H., *Einführung in die Rechtsvergleichung auf dem Gebiete des Privatrechts*, Tubingen 1996.